

Velja v Ljubljani
in po pošti:

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . 42—
četrt leta . . . 21—
za mesec . . . 7—

metvo:

celo leto naprej K 95—
za pol leta . . . 50—
za četrt leta . . . 25—
za mesec . . . 7—

Jugoslavija

Na plamene naročbe brez
pošiljave denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

— po po-
— si

Uredništvo je na Starem trgu šteč. 10. Telefon
šteč. 860. — Upravištvu je na Marijinem trgu
šteč. 8. — Telefon šteč. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna štečilka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov l. dr. se naj
loži na odgovor dopisnica ali znamka. — Dopis-
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Reško vprašanje rešeno! — Romunske čete v Budimpešti.

Dr. J. Štefančič:

Poslednji avstrijski adut.

Spilje, 1. avg. 1919.

Avstrija, ali pa kakor se sama imenuje nemško-avstrijska republika, proživlja zadnje ure svojega kratkega samostojnega življenja. Že prvi del mirovne pogodbe, ko je bil objavljen in predan avstrijski delegaciji v Parizu, je značil za Avstrijo smrtno obsodbo. Iz vsebine drugega dela mirovne pogodbe, ki sicer navidezno vsebuje neke olajšave, sledi samo to, da se je izvršitev smrtne obsodbe podaljšala. Da je v resnici tako, dokazuje ves notranji razvoj Avstrije od trenutka, ko je njena delegacija prejela mirovno pogodbo. To potrjujejo izjave voditeljev sedanje republike, vse javno mnenje in posebno pa časopisje. Sodba teh državnih činiteljev o svoji državi je sledeča. Obstoje Avstrije v obsegu in pod pogoji mirovne pogodbe, je docela izključen. V finančnem in gospodarskem pogledu ta organizem, katerega so sami Avstrijanci krstili za izrodek z vodeno glavo (Missgeburt mit elnem Wasserschild), ni zmožen življenja. Vseled rapidnega padanja krone je vsak promet z inozemskim trgov, ki bi dajal potrebno hrano za ljudi in sirovine za fabrike, nemogoč. Avstrija je postala kolonija mirovne konference odnosno entente. Iz teh in drugih notranjepolitičnih vzrokov pa je tudi takozvani demokratični režim narodnega parlamenta in njegovih ministrov dosegel vrhunec razsula državne vlasti in prehaja v popolno brezvladje ali anarhijo. In ker je vlada izgubila vsako avtoriteto, je čisto umevno, da se vedno bolj šopirijo boljševiški soviti in njihove rdeče garde, provincija pa vpilje na ves glas: „Proč od Dunaja, v katerem so zavladali židje, da ga v ugodnem trenutku izročijo boljševiškemu terorju.“

Vlada starih znancev Avstrijancev socialnih demokratov in krščanskih socialistov uvideva bližajočo se katastrofo. Ali ona se hoče vkljub temu

še nadalje obdržati na krmilu in zato je hodila in hodi po potih intrig in spletk, da bi na račun njej do duše sovražnih novih slovanskih sosedov mogoče vendarle v poslednjem trenutku rešila mednarodni prestiž Avstrije. V tem svojem delovanju pa se poslužuje starega avstrijsko-nemškega načela: Cilj opravičuje vsako sredstvo. Dokaz temu so neprestano zahrbito intrigranje bivšega zunanjega ministra Bauerja, nesramno hujskanje avstrijskega časopisja, ki obrekuje pred svetom našo državo in dokazuje, da smo vsled globokih plemenskih razlik nesposobni in nezmožni za samostojno skupno življenje, ker se vrhutega pri nas na široko razvija boljševizem. Vsaj so posebno zadnji dogodki zadosti jasno pokazali smeri in niti tega ostudnega delovanja in viro, iz katerih je črpalo avstrijsko časopisje. Viri, ki so prišli iz Gradca, so bili polni avstrofilskega gibanja v raznih krajih Jugoslavije, oni iz Pešte pa so vedeli o velikih boljševiških vstajah vojaštva in o brezštevilnih žrtvah.

To zahrbito delovanje avstrijskih politikov je na jako značilen način izpovedal bivši zunanji minister Bauer v svojem poslovnem pismu na predsednika narodne skupščine. Medtem, ko se mora ves civiliziran svet zgražati nad požrešnostjo italijanskega imperijalizma, ki v prvi vrsti nosi odgovornost za vso sedanjo krizo Evrope, se mu je socialni demokrat Bauer klanjal, ker je upal, da bo pod okriljem Italije dosegel združenje Avstrije z Nemčijo in tako z njeno pomočjo udaril in uničil nenasitne slovanske sosedo. On je sebe smatral za tistega poklicanega avstrijskega junaka, ki bi s svojim posredovanjem zopet pridobil prijateljstvo imperijalistične Italije z vsenemci, naperjeno proti osvobojenemu Slovanstvu. Za ceno je dovolil, da se italijanska vojska spreha po Beljaku in St. Vidu in se bo sprehajala menda tudi po Celovcu, pozdravljena kot osvoboditeljica od proti nam naščuvanega prebivalstva. Kako nizkotno je vendar

priznanje zamorcu, ki je moral, ko je storil svoje delo, oditi, najbrž na zahtevo te same Italije.

Ali poleg prijateljstva z imperijalisti je moral Bauer koketirati in iskati stike tudi s peštanskimi boljševiki in to radi „posebnega stališča“, ki ga on kot soc. demokrat-manjševik zavzema napram socialni revoluciji. Cilj je bil isti samo sredstvo drugo. Ako bi se mu ne posrečilo uničiti slovanske sosedo s pomočjo Nemčije pod okriljem Italije, uničiti jih je treba z boljševizmom in to tudi za ceno, da eventuelno sam Dunaj podpade pod boljševiški režim. V svrhu tega je odprl dunajska vrata na stečaj peštanskim boljševikom, ki so neovirano z importiranimi papirnatimi milijoni širili svoje bacile v Avstriji in jih od tu uvažali tudi k nam.

To delovanje Bauerja sledi iz njegove samoizpovedi in ne potrebuje nobenega nadaljnjega komentarja. Dodal bi bil kvečjemu še lahko svoje stare grehe, kako se je namreč v poletju 1917. leta kot takozvani vjeinik pripeljal v Petrograd in v tamošnjem kratkaj manjševiškem sovetu pridigoval potrebo obstoja habsburške monarhije, kako je diktiral svojemu učencu, ruskemu manjševiku Skobeljevu in tedanjemu voditelju petrogradskega soveeta, principe svetovnega miru, ki so bili takrat izvali odločen protest čeških (z Masarykom) in jugoslovanskih organizacij v Rusiji, v kolikor so bili naperjeni proti osvoboditvi slovanskih avstrijskih narodov. Konečno pa bi še pristavil, kako se je po končani špijonaži v Rusiji preko Štokholma kot čisto navaden agent vračal v ministrstvo zunanjih zadev na Dunaj.

Bauer je moral oditi in vodstvo zunanje politike na mirovni konferenci je prevzel Renner, katerega Avstrija izigrava kot svojega poslednjega aduta v Parizu. Renner pa je iste veje list kot njegov edinomišljenik Bauer, katerega dobre nasvete danes tako težko pogreša. Tudi on bo odigral, če ne pod pritiskom Pariza, pa vsled notranjepolitičnih razmer doma.

Bliža se torej katastrofa Avstrije

in najbolje jo predvideva dunajska Reichspošta. V svojem uvodnem članku od 29. julija, kjer govori o 5 milijardnem deficitu za 1919/20, jadikuje in pravi: „Da je ta štečilka tako strašna in pretresljiva, da pred njo pobledi vsak blesk na kakršnokoli upanje; tudi v slučaju, da bi se mirovni pogoji naših sovražnikov še v poslednjem trenutku spremenili v smislu zahtev avstrijske delegacije, je sodba nad avstrijsko državo izrečena... in konečno vzkligne „zgubljeni in sicer brez sodelovanja naših sovražnikov.“

Po tem razmišljanju in ako se končno upošteva, da bi Avstrija v kateremkoli obsegu pomenila stalno opasnost za mlado jugoslovansko in češko državo, se nehoče že danes vsiljuje vprašanje, kdo bo dedič Avstrije. Ali bo res ostala kolonija entente, ali se je bo polastil boljševizem, ali pa se bo na kak način skušala priklopiti Nemčiji. Obstoje pa še ena eventualnost, ki se bo prejalislej uresničila. Teorija postaja praksa, kar je bilo učraj še utopija, je danes realnost. Kolo historije se z vso svojo doslednostjo vrača k svojemu prvotnemu začetku samo z manjšo ali večjo deklinacijo. Treba bi bilo ponovno resno razmisliti in dokazovati, da so poprej in od časa, odkar je postala avstrijska država, dalje ves teritorij Avstro-Ogrske v pretežni večini naseljevati slovanski narodi, da so ti v večini tudi še danes, samo v centrih skozi stoletja germanizirani in madžarizirani potom vojaške pesti, ki je uvažala v deželo svoje koloniste. In končno se treba vprašati, iz česa je nastala habsburška monarhija, kaj je bil njen historični pomen in ali ni danes ta svoj pomen popolnoma izgubila, ker je napočil dan osvobodjenja miroljubnih in svobodoljubnih slovanskih narodov, ki po svoji večini tvorijo svobodno kmečko in delavsko prebivalstvo. Končni rezultat teh preiskav bo dovedel do zaključka, da mora tudi dedščina bivše habsburgije pripasti Slovanom.

Izum proti trčenju vlakov.

Pisec teh vrst je bil že dvakrat v veliki nevarnosti trčenja vlakov, enkrat pa pri tem neznatno ranjen. Marsikdo čitatelj je bil tudi že v veliki nevarnosti trčenja — morda ne vedo — ali pa celo v vlak, ki je trčil... Večkrat sem že čul vprašanje: kje se vozi varnejše v slučaju trčenja: začetkom vlaka, sredi ali na koncu? Vse to je jasen dokaz, da smo bili izročeni doslej na milost in nemilost — nevarnosti trčenja vlakov. In ta nevarnost bo tem pogostejša in tem večja, čim bolj bo v bližnji bodočnosti po splošnem miru, odprtju mej in oživljenju dela, naraščal dan za dnem tovarni in osebni promet na železnicah in čim več osebnih in brzih vlakov bo vozilo!

Prezreti ne smemo dejstva, da se je na železnicah z večjim prometom storilo vse, da se kolikor mogoče omeji trčenje vlakov. Upeljali so napravo blokovnega sistema, vlakoznamilnice, vožnjo vlakov v postajni razdalji itd. in s tem trčenje le deloma omejili — toda ni je bilo naprave, ki bi mogla trčenja vlakov popolnoma

preprečiti! In zato so se pojavljala zdaj tu zdaj tam večja in manjša trčenja, vmes strahovita in katastrofalna, z ogromnimi škodami in številnimi človeškimi žrtvami.

Vzroki trčenja vlakov.

Po upeljavi blokovnega sistema, ki onemogoči postaji električnim potom, da bi mogla postaviti izvozno, oziroma uvozno progovno znamenje na „prosto“, dokler ni prejšnji vlak dospel v sosedno postajo, oziroma, dokler stoji v isti postaji vlak na istem tiru, po katerem bi imel voziti sledeči vlak, je ostal edini in vedni vzrok trčenja — neopazena prevoznost na „stoj“ stoječih progovnih znamenj pri izvozu iz postaje, sredi proge pri vlakoznamilnicah in pred uvozom v postajo ter vsled tega tudi nadaljevanje vožnje z nezmanjšano hitrostjo.

Iz katerih vzrokov lahko strojevodja progovno znamenje — ki kaže: „stoj“ — sploh ne opazi? Taki vzroki so: megla, temno deževno in viharo vreme, snežni meteži, če sapa vali dim pred strojem, če bi vsled opravka na stroju, vsled utrujenosti ali nenadnega obolenja na progovno znamenje opazil, če bi bil proge nevesč itd.

Kako naporno je včasih strojevodjevo opazovanje progovnih znamenj v slabih okoliščinah iz hitrejših vozečih vlakov že po dnevi, a še napornejše je po noči! Včasih ugasne tudi luč na kakem progovnem znamenju... Proge več strojevodja pozna v nerazgledni temni noči le po času in po ovinkih, v katerih se nagne stroj zdaj na to, zdaj na ono stran, kje da je in kdaj se ima blizati kakemu progovnemu znamenju, katero mora opazovati. Če je nerazsvetljeno ter nima ne bele, ne rdeče luči, mora vlak ustaviti, da se prepriča, ali stoji progovno znamenje na „prosto“ ali na „stoj“. In če bi ne opazil progovnega znamenja, ki ni razsvetljeno ter zato vozil dalje — kako lahko bi trčil, morda že v nekaj minutah, z vso silo v na istem tiru stoječ ali vozeč vlak.

Slovenski izum. Poskusna vožnja.

V tem oziru se je posrečil železničnemu asistentu gospodu Zvonimiru Masle tu velik izum naprave, ki vedno čuva nad varnostjo vožnje ter začne v trenutku preteče nevarnosti, ko strojevodja na „stoj“ stoječe progovno znamenje ni opazil — sama zavirati stroj, oziroma pri osebnih in brzih

vlakih tudi vozove, in dajati s številnimi kratkimi žvižgi znamenje, da se mora stroj, oziroma vlak hito ustaviti. Naše novo železniško ravnateljstvo v Ljubljani je naročilo izumitelju, da izdela tako napravo in jo udele na stroj, na kar je odredilo poskusno vožnjo na 31. mal. srpana t. l. na prog Ljubljana—Brezovica.

Kljub nevihti, ki je malo poprej pridrevla čez Ljubljano, je prihitelo na Vič — kjer je bil začetek nevarnega dela proge — vendar obilo občinstva iz Ljubljane.

Poskusni vlak je privozil točno. Na njem smo opazili predstavnika ravnateljstva južne železnice, centralnega nadzornika g. Vrečka in prometnega referenta g. Preglja, ki sta izstopila iz voza. Na stroju je ostal predstavnik ravnateljstva gradbeni referent in višji nadzornik g. inž. Schneller, kojemu je izumitelj svoj čas predložil svoj izum in pa izumitelj g. Masle.

Štroj se je pomaknil do progovnega znamenja, ki je stalo tudi pozneje med vožnjo v obe smeri na „stoj“. Na progovnem znamenju je bila prav neznatna prožilna naprava. Na strojevi strani pa je bila glavna naprava. Na

Nov načrt rešitve reškega vprašanja.

LDU. Trst, 1. avgusta. »Il Lavoratore« poroča iz Rima glede reškega vprašanja: Italijansko in francosko časopisje se je zopet začelo baviti z reškim vprašanjem. Mnogo predlogov je bilo že predloženih, toda vsi so ostali brez uspeha. Toda najlogičnejši in najizdatnejši predlog za neposredna pogajanja med Italijani in Jugoslovani sta Orlando in Sonnino zavrnila, ker sta se zanašala na posredovalce, katerih edini interes je bil, da vzdržijo napete odnose med Italijo in Jugoslavijo. Sedaj prihaja zopet nov načrt na dan. Po tem načrtu bi se luka ločila od mesta samega, ki bi pripadla Italiji. Luka in železnice bi se podvrgele upravi Zveze narodov. Italiji bi pripadel tudi Žičev, ki se nahaja na vzhodnem delu luke. Vse ostali del luke (prosta luka), Delta, Barroševa luka, vsi železniški objekti na Sušaku in železniški progji Reka-St. Peter in Reka-Zagreb bi bili internacionalizirani in postavljeni pod upravo Zveze narodov. Ozemlje desno od železniške proge s Kastvom vred, Liburnija in druga popolnoma slovenska središča bi bila priključena Jugoslaviji. Med železniško progo in morjem bi ozek ozemeljski pas zagotovil teritorialni spoj med Reko in italijansko vzhodno mejo. Ta načrt je baje iz ameriškega vira. Spominja na načrt, ki sta ga dva italijanska časnikarja predložila prve dni junija ugledni osebi, nemreč, naj bi se del vzhodne Istre priključil Jugoslaviji. Italija bi dobila kot odškodnino mesto Reko.

Po »Restu del Carlino« bi imela ta rešitev dve prednosti: zagotavlja mesto Reko Italiji in ustvarja tudi teritorialni spoj: določa mejo Rečine, proža reškemu prebivalstvu gospodarske koristi, ki prihajajo od prometa v pristanišču; ne ogroža starih meščanskih pravic, ker ni tudi prej prosta luka pripadala Reki, temveč Madžarski; končno daje brezpogojno jamstva za svobodno trgovino vsem narodom iz ozadja. »Resto del Carlino« vidi v tej rešitvi tudi škodo, prvič se s tem uniči Trst, drugič se vrine na italijanski Jadran Zveza narodov, in se odpojejo vrata njenemu neposrednemu gospodarskemu in potem političnemu vplivu na vse ogromno podonavsko ozemlje, to je na ozemlje in narode bivše avstro-ogrske države.

»Secolo« pripominja, da se šele sedaj poizkuša predlog, ki bi se bil moral najprej predložiti. Italijanska taktika bi bila morala točno ločevati mesto Reko od reške luke in zahtevati za Italijo samo mesto. Tako bi bili Italijani prišli v nasprotje samo z Jugoslovani. Italijanska delegacija je pa zahtevala mesto in luko in je tako prišla v navskrižje z vsemi narodi, ki trgujejo v Jadranu.

robu strehe je bil prožilni vod, ki je bil v zvezi z mehanizmom, ki je pozneje pri vožnji zavrl stroj in priklapljeni voz ter dajal žvižge s parno piščaljo. Naprava proti trčenju vlakov je tako duhovito zamišljena, mojstrsko delo in vendar tako enostavna!

Stroj je odhitel nazaj proti Ljubljani in se skoro vrnil. S hitrostjo 40 km na uro se je bližal, da uide mimo na „stoj“ stoječega progovnega znamenja na Brezovico, odnosno na nevaren del proge. Gledalci so z napeto nestrpnostjo pričakovali... Nastala je tišina, katero je motil le hrup bližajočega se stroja... Naprava se je dotaknila progovnega znamenja in oživela... Prvi žvižg — drugi — tretji itd., vsi rezki in kratki! Med gledalci je nastal smeh in veselo razpoloženje... Sledilo si je z matematično natančnostjo blizu trideset kratkih žvižgov in nato žvižganje na dolgo... Gledalci so hoteli gledat za vlakom, ki je med tem obstal.

Nato je vozil stroj v nasprotno smer proti Ljubljani — za katero progovno znamenje ne velja — in zato ni naprava pri tej vožnji tudi nič delovala.

S hitrostjo brzovlaka — s 70 km

»Lavoratore« pripominja: »Kaj izhaja iz tega razmatranja? Ponesrečenje diplomacije, nič drugega; bedaste namene reševanja narodnih vprašanj potom neskončnih intrig, namesto potom pametnih in neposrednih pogajanj med prizadetimi narodi. Predvsem bi se bili morali pogajati medsebojno Italijani in Jugoslovani, trezno in pošteno. Prilika ni manjkala.«

Nasprotno: prilike so se ponudile. Todi Orlando in Sonnino sta pokazala, da se želita izogniti tem pogajanjem in sta tako igrala Clemenceaujevo igro, ki je medtem, ko je bila Italija vsa vglobljena v reško vprašanje, izdajal gospodarske interese Italije.

Mirovna konferenca.

Popoln sporazum med francosko in italijansko delegacijo glede jugoslovansko-italijanske meje. Mesto Reka pripade Italiji.

k Lyon, 4. avgusta. (Brezžično). »L'Avanti« poroča, da po obvestilih iz merodajnega vira odputuje Tittoni prihodnjo sredo v London, ker se je dosegel popoln sporazum s francosko delegacijo v vseh vprašanjih, ki se tičejo Italije. Reško vprašanje se namerava rešiti na ta način, da bo mesto Reka pripadla Italiji, prosta luka pa bise postavila pod nadzorstvo zveze narodov. Italija bi se odpovedala izdatnemu delu svojih zahtev v Dalmaciji. Vprašanje Male Azije bo predloženo Zedinjenim državam v odločitev. (Ldu.)

Pariz, 4. avgusta. (DunkU. Brezžično). »L'Avanti« poroča z avtorizirane strani, da bo Tittoni v sredo potoval v London, da izposluje od Lloyd Georgeja pritrditev za rešitev jadranskega vprašanja, ki je v vseh podrobnostih s francosko delegacijo že določeno. Potemtakem bi pripadla Reka Italiji.

Razpravljanje o celovski kotlini.

k Bern, 3. avgusta. Jugoslovanski tiskovni urad poroča 2. t. m. iz Pariza: Včeraj se je vrhovni svet pečal z mejami kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovincov proti Nemški Avstriji v celovski kotlini, kakor tudi proti Madžarski v Banatu. Vrhovni svet je nato pričel razpravljati o zahtevah jugoslovanske delegacije, da se popravijo določbe gospodarskega značaja v bolgarski mirovni pogodbi, zlasti pa ene točke, ki se nanašajo na povračilo živine. Ldu

Obnovite naročnino pravočasno, da se Vam pošiljanje lista ne ustavi!

na uro — je pridrvel stroj vnovič mimo. Uspeh je bil isti kot prej.

Z največjo dopustno brzino brzovlaka na tej progji — s 80 km na uro — je pridrvel stroj v tretje mimo progovnega znamenja. Naprava je zopet delovala. Med gledalci je nastala živahna govorica. Napravo je vse hvalilo...

S tem je bil dosežen rekord v varnostnih napravah na železnicah. Uveljavil se je slovenski izum v korist domovini in tujini.

Popoln uspeh.

Poskusana vožnja je s tem popolnoma uspela in dokazala, da trčenja vlakov po upeljavi te naprave v zvezi z blokovim sistemom ne bodo več mogoča, ne na progah, ne na postajah. Dokazala je pa tudi, da se naprava z istim uspehom lahko uporablja na enotirnih železnicah, ker pri vožnji v nasprotni smeri, za katero progovno znamenje ne velja, nič ne deluje.

Alarm parne piščali, ko je naprava sama ustavljala stroj, je bil vsakokrat naravnost presenetljiv, velikanski: blizu trideset rezkih, kratkih žvižgov si je sledilo po kratkih prenehljajih — nato pa je žvižgala piščal brez prenehanja,

Jugoslavija.

Ogromna škoda vsled vremenskih nezd.

Belgrad, 3. avgusta. Po poročilu, ki ga je dobilo ministrstvo za finance, se ceni škoda na žetvi vsled elementarnih nezd na 6 milijonov dinarjev. (Ldu.)

340 vagonov ameriškega petroleja za Jugoslavijo.

Belgrad, 3./8. Iz Amerike je preko 340 vagonov petroleja na potu med Tuzlo in Vinkovci. Ta petrolej bo razdelila monopolna uprava, ki bo tudi določila solidne cene. Ta količina bo zadostovala za potrebe naše države. (Ldu.)

Regent sprejel ostavko celokupnega kabineta.

Belgrad, 2. avgusta. Prezbiro javlja: Njegovo kraljevsko Visočanstvo prestolonaslednik Aleksander je izvolil sprejeti ostavko, ki mu jo je včeraj predložil g. ministrski predsednik, katerega je poveril, da vodi nadalje vladne posle do nastopa nove vlade. (Ldu.)

Neodrešena domovina.

Spojitev zasedenega dela žirovske občine k spodnjedrski občini.

n Trst, 2. avgusta. Uradni list »Osservatore« objavlja naslednjo naredbo italijanskega vrhovnega vojaškega poveljnštva: »Oni deli žirovske občine v logaškem političnem okraju, ki se nahajajo tostran premirne črte, se pripajajo krajevni občini spodnjedrski v istem političnem okraju.«

Ob prihodu civilnega gubernatorja v Trst.

n Trst, 2. avgusta. »Edinost« poroča o prihodu novega civilnega gubernatorja: Včeraj popoldne je dospel v Trst novi civilni gubernator, italijanski poslanec in bivši minister Ciuffeli, ki je zamenil dosedanjega vojaškega gubernatorja generalskega poročnika Pettitija. Na izhodnem peronu, okrašen s zelenjem in italijanskimi trobojnicami, ki je bil pridržan samo za povablence, se je zbrala precejšnja množica, med katero pa je prevladovalo častništvo, na čelu odhajajoči gubernator Pettiti, ki je ob svojem prihodu zelo prijazno pozdravil škofa dr. Karlina, ki je tudi prišel pozdravljat novega gubernatorja. Navzočih je tudi bilo par društev ter nekoliko šolskih otrok in rikreatorijancev z zastavami, in potem veliko število zastopnikov raznih oblasti in drugega občinstva. Videli smo tudi angleške in francoske uniforme. Jugoslovansko in socialnodemokratsko prebivalstvo ni bilo oficijelno zastopano pri spre-

jemu. Ko se je pripeljal vlak pod lopo, je godba zaigrala italijansko kraljevko. Novega gubernatorja sta prva pozdravila general Pettiti in komisar za tržaško občino, dr. Mosconi, nakar sta ga spremljala ob špalirju množice, predstavljajoč mu razne doštajanstvenike, med njimi tudi škofa, s katerim je novi gubernator izpregovoril par vpljudnih besed, in zastopnike korporacij, do izhoda, kjer so stali v špalirju mestni stražniki z mestno zastavo. V izhodni čakalnici, ki je bila okrašena z zelenjem, preprogi in italijanskimi zastavami, se je novi gubernator, stoječ ob desni generalu Pettitiju, zahvalil za sprejem obetajoč, da bo posvečal vse svoje moči svoji nalogi in proseč vsestranske podpore za čim uspešnejše izpolnjevanje te naloge. Nato je z generalom Pettitijem in komisarjem dr. Mosconijem sedel v avtomobil in se ob pozdravnih vzklikih precejšnje množice, ki se je zbrala pred izhodom, odpeljal v gubernijsko palačo.

Civilna uprava v zasedenem ozemlju. — Nacionalne in politične težave.

n Trst, 2. avgusta. O novih uredbah za zasedeno ozemlje priobčuje »Agenzia Stefani« glasom listov nastopno izjavo: 31. julija je prenehalo poslovati generalno tajništvo za civilne stvari pri vrhovnem armadnem poveljnistvu in z naslednjim dajem je vse njegove posle prevzel osrednji urad za nove pokrajine kraljevine, dodeljen ministrskemu predsedništvu, kateri že posluje nekoliko dni, izvzemši one, ki so pridržani generalnima civilnima komisarjema za Julijsko Benečijo in Tridentinsko Benečijo. Posebna navodila določajo, v koliko prevzemajo posamezna ministrstva osrednje vodstvo nekaterih poslov, zlasti tehniških. Okrožnica ministrskega predsedništva na vse ministre, generalne komisarje, načelnika vojskega in mornariškega generalnega štaba in gubernatorja za Dalmacijo, pojasnjuje namene nove organizacije za zasedeno ozemlje, namreč namene, da se zagotovi enotnost smernic, oziraje se predvsem na prejšnjo zakonodajo in na posebne razmere v teh ozemljih, pri čemer naj bi ne bilo sporov glede pristojnosti, dvojnega dela in podobnih neprilicnosti in bi se pripravil postopni prehod brez nejevoljnih okrasov iz premirnega stanja v mirovno stanje. Nekvarno zgoraj omenjeni pravici pristojnih ministrov, da prevzamejo glavno vodstvo posameznih tehničnih del na ozemlju onstran stare meje, si ministri pri predsedniku pridržuje vse ukrepe glede osebja pri civilnih uradih v novih deželah ter tudi vse redne zakonodajne ukrepe in naredbe, da se prepreči vsaka večja izprememba ureditve, ki je veljala v teh deželah. Mi hočemo dokazati z dejstvi našim novim sodržavljanom, da namerava Italija na ta način hitro in pametno rešiti njihova vprašanja, ne da bi jih nameravala izčrpati in da hoče udeležiti organičen program civilnega upravnega in gospodarskega življenja. Italija hoče spoštovati njihove zakone, njihove posebne razmere, njihove navade in tradicije. Brez predsodkov hočemo ustanovljati v novih deželah mnogo političnih in socialnih ustanov, med temi posebej občinske in deželne avtonomije, ki so koristni poizkusi za reformo v kraljestvu. Varovati se hočemo vsakega brezkoristnega motenja navad in interesov naroda, ki je toliko pretrpel. Dati jim hočemo prednost na vsakem polju življenja v uradih in svetih. Upam na najenergičnejšo pomoč kolegov v tem izvrševanju zelo kočljivih nalog. Zajamčiti mi morajo brezpogojno spoštovanje mojih naredb s strani njihovih uradov. Ne zahteva se popolno izključenje posameznih ministrstev od novega dela, temveč njihovo disciplinarno sodelovanje pri skupnem cilju. Nočemo danes ponavljati napak iz l. 1859 in 1866, ker bi sedaj bile posledice mnogo težje vsled nacionalnih in političnih težav. Izogibajmo se energično birokratstva in prisilnega prilagajevanja in ublažimo strast majhnih neodgovornežev, ki hočejo ogrožati

nove dežele s temi nameni. Najtrdnjše vezi teh dežel z domovino niso že v njihovi veri in njihovih žrtvah, temveč bodo v bodočnosti v priznanju našega dela. Postavimo samo en smotler svobodi posameznikov brez razlike narodnosti in stranke: „Ljubezen do Italije.“

Slovanski svet.

Nemške čete morajo zapustiti Gdansk.

sl Amsterdam, 3. avg. (D. KU) Reut. urad poroča iz Pariza, da je vrhovni zavezniki svet sklenil, da se morajo nemške čete umakniti iz Gdanskega in da poljske čete ne smejo vkorakati v mesto. Ozemlje prevzamejo tri komisije, ki bodo določile mejo.

Ukrajinska politika.

sl Dunaj, 3. avg. Ukrajinski dopisni urad poroča, da je ukrajinski direktorij odpoklical dosedanjega načelnika ukrajinske mirovne delegacije v Parizu Sydorenko in imenoval na njegovo mesto ukrajinskega poslanika pri Vatikanu grofa Tyszkiewiczza, ki je med vojno deloval v Švici za samostojnost Ukrajine. Na ta način upajo Ukrajinci, da bo njihova delegacija v Parizu imela več ugleda in da bo dosegla od konference priznanje ukrajinskih zahtev.

Odstop boljševiške vlade v Moskvi?

sl Dunaj, 3. avg. (Izv. por.) iz Stockholma poročajo, da se vršijo v Moskvi že par dni pogajanja za odstoj komunistične vlade. Nova vlada naj bi bila koalicijska. Sedanji ljudski komisar Čičerin naj bi bil minister za notranje zadeve. Tudi menjševiki naj bi dobili svoje zastopnike v koalicijski vladi.

Odprava delavskih knjižic na Čehoslovaškem.

sl Ldu Praga, 3. avgusta. (ČTU) „Venkov“ poroča, da je ministrstvo za notranje stvari odredilo, da morajo vsi državljani imeti legitimacije o identiteti. Delavske in službene knjižice delavcev se bodo odpravile.

Sosedne države.

Nov socijalistični režim na Madzarskem.

Romunske čete v Budimpešti.

e LDU. Budimpešta, 3. avgusta. (DunkU.) Romunske čete so dosele do mesta Budimpešte. Vojni minister Haubrich in župan Harrer sta jim šla naproti in sta se začela pogajati s poveljnikom generalom Rurescom. General je izjavil, da ima povelje nadaljevali pohod do meje mesta, nima pa pooblastila zasesti mesto. V zadeve vzdrževanja miru se ne bo vtikal, ker je to stvar madžarske vlade. Glede nastanitve do mesta dospelih romunskih čet so se domenili, da jim da vlada na razpogo dveh konjeniški vojašnici ob robu mesta, in sicer ne na podlagi zasedbe, temveč na temelju gostoljubnosti.

Razveljavljanje boljševiških odredb.

e LDU. Budimpešta, 3. avgusta. (DunkU.) OKU. javlja: Ministrski svet, ki se je sestel v nedeljo popoldne je sklenil, da bodo resorni ministri nemudoma revidirali odredbe sovjetske vlade in že pri prihodnji seji ministrskega sveta predlagali, katere odredbe naj se razveljavijo in kako se more vzpostaviti pravno stanje, ki je veljalo pred 21. marcem 1919. V prvi vrsti se bo razveljavila naredba sovjetske vlade, ki se tiče socializiranja hiš.

Izpopolnitev nove socijalistične vlade.

e LDU. Dunaj, 3. avgusta. (ČTU.) „Neue Freie Presse“ poroča iz Budimpešte, da je že v prihodnjih dneh pričakovati rekonstrukcije kabineta, ki se bo izpopolnil z zastopniki meščanskih slojev in malih poljedelcev.

Ententa in nova vlada.

e Budimpešta, 3. avg. Clemenceau je poslal vodji budimpeštanske italijanske misije brzojavko, v kateri izjavlja, da se mora madžarska vlada podvreči točkam pogodbe o premirju, ako hoče stopiti v razmerje z entento.

Budimpešta in Segedin.

e Dunaj, 3. avgusta. Segedinska vlada ne bo priznala budimpeštanske vlade, ker ne zastopa cele Madžarske. Pripravljena pa je, pogajati se s koalicijsko vlado v Budimpešti. (LDU.)

Boljševiška vlada drag eksperiment.

e LDU. Nauen, 3. avgusta. (Brez. žično.) „Vorwärts“ piše k padcu vlade Bele Kuna, da je bila njegova vlada lahkomišljen in zelo drag eksperiment za Ogrsko. Mogoče si bo nova madžarska konstituenta izvolila hrabrejše vodstvo kakor je bilo grofa Karolyja, ki je brez potrebe prepustil držaj komunistom.

Drugi mednarodni socijalistični kongres v Lucernu.

e LDU. Nauen, 3. avgusta. (Brez. žično.) Drugi mednarodni socijalistični kongres se je pričel v soboto dopoldne v Lucernu. Seje so javne. Kot predsednik posluje kakor pri prvem kongresu švedski socijalistični vodja Branting, kot tajnik Huyamans. Na dnevnem redu so pastopne točke: Internacionalna in mirovna pogodba, internacionalna in revolucije ter internacionalna in socijalno-demokratske vlade. Razpravljalo se bo tudi o ustanovitvi internacionalne socijalistične obveščalne centrale, kakor tudi o pripravah za splošni socijalistični kongres leta 1920.

Anglija.

Ponesrečena stavka.

e LDU. London, 3. avg. (DunkU.) Reuterjev urad poroča: Vsed stavke redarjev je bilo snoči v Liverpoolu nekaj slučajev motenja javnega miru in nekaj plenitev. V ladjedelnih je bila ukradena velika množina blaga. Danes je dospelo vojaštvo, da ščiti imovino. V Londonu in tudi drugod se je stavka ponesrečila. Štrajkujoči delavci so bili odpuščeni.

Po svetu.

Amerika.

Splošna železničarska stavka.

(LDU.) Chicago, 3. avg. (DunkU.) Železniški nastavljenici in delavci v železniških delavnicah so razglasili stavko, ki velja za vso deželo in se začne takoj.

Nemiri, kakoršnih še nihče ni videl!

Ldu. Berlin, 4. avgusta (DunkU.) „B. Z. am Mittag“ poroča iz Rotterdama: Predsednik ameriške železnice osebne uprave Fillan Leo je pri preiskovalni komisiji o velikih stankah železničarjev izjavil, da so Amerikanci radi velike draginje živili na pragu velike splošne stavke. Ako kapital in delavci ne bodo našli pota, da bi delali vzajemno, bodo izbruhili v Ameriki nemiri, kakršnih še nihče ni videl.

Politični pregled.

p Prisilno izseljevanje Slovencev iz zasedenega ozemlja. (Ldu.) Ljubljana, 4. avgusta. Včeraj dopoldne je prispel semkaj transport bivilih avstroogrskih nameščencev, ki so pod pritiskom razmer prisiljeni zapustiti svojo domovino in se preseliti preko meje v Jugoslavijo. Seveda Italijani kriče po svetu, da je to izseljevanje prostovoljno in da so ti nameščenci bili le prisiljeni, ki se sedaj vračajo v svojo pravo domovino. Konstatiram od 160 oseb broječega transporta, le šest oseb doma iz krajev, ki leže v sedanjih mejah Jugoslavije, vsi ostali pa so Slovenci. — Primorci, ki se selijo prisiljeni — a so se morali pri tem poslužiti forme „repatriacije“, ker bi jim sicer Italijani odrekli prosto prevoz do demarkacijske črte. Italijani pa

to sedaj izrabljajo in pošiljajo v svet vesti — kot da se Slovenci prostovoljno vračajo v svojo domovino in zapuščajo „laško“ ozemlje.

p Delo preiskovalne komisije na Reki je že končano, vendar komisija na pritisk Italijanov še vedno preiskuje. Komisija je poslala v Pariz poleg ugotovitve, da je krivda na znanih reških dogodkih na italijanski strani, tudi sledeče predloge: Uzurpirani „Consiglio nazionale italiano“ naj se odpravi, italijanske okupacijske čete predvsem generala Graziolija naj se umaknajo, na njihovo mesto pa naj pride enak kontingent ameriških, angleških in francoskih vojakov.

p Papež proti našemu kralju. „Primorske novine“ poročajo iz popolnoma zanesljivega vira: Katoliški episkopat naše države se je obrnil na rimskega škofa z vprašanjem, ako se smejo vršiti v katoliških cerkvah slovesne zadušnice za slučaj smrti našega kralja. Papež je prepevedal vsako cerkveno opravilo za ta slučaj, ker naš kralj ni katolik. To je zopet en dokaz „ljubezni“ Vatikana do naše države. — Tako torej! Za nemške habsburške trinože so se morale vršiti vse mogoče ceremonije, za našega narodnega kralja pa ne smejo katoliški duhovniki niti maševati! Pokret jugoslovanske narodne duhovščine postaja vedno bolj razumljiv tudi iz političnih uzrokov.

p Diference med Pašičem in Trumbičem. Bldgrad, 2. avgusta. Presburo javlja: Zagrebška „Riječ Srba Hrvata in Slovenaca“ ter ljubljanski „Slovenski Narod“, a po njima so tudi nekateri belgrajski listi prinesli vest o poostitvi odnošajev med g. Pašičem in g. Trumbičem, ker so kakor se govori nastale med njima velike difference v nazorih, odnosno zunanji politiki. Kakor smo poučeni iz meročajnega vira, so te vesti netočne.

p Možnost spremembe mirovnih pogojev Nemški Avstriji. Angleško časopisje poroča, da so nemško-avstrijski delegati zelo presenetili mirovno konferenco s poročilom, da se je v decembru 1918 na Dunaju sklenilo med zastopniki novih držav na bivšem avstro-ogrskem ozemlju in dunajsko vlado dogovor, na podlagi katerega so se zavezale nove države dejanski pomagati pri plačilu vojnih dolgov. Nemška Avstrija naj bi plačala samo 68%. V zaveznikih krogih je mnenje, da se vsled te izjave lahko popolnoma spremenijo gospodarski pogoji Nemški Avstriji.

p Wilson in mirovna pogodba. (LDU.) St. Germain, 3. avgusta. (LunkU.) „Petit Parisien“ poroča iz Washingtona, da je nekaj izvedencev mednarodnega prava preložilo predsedniku Wilsonu število predlogov, ki se tičejo izpremembe mirovne pogodbe. Te izpremembe se sestavijo z dovoljenjem Wilsona, ki baje zahteva, da se sprejemajo, preden Amerika ratificira mirovno pogodbo.

p Italijani aretirali voditelja monakovskih spartakovcev. Inomost, 3. avgusta. (DunkU.) Kakor poroča „Allgemeiner Tiroler Anzeiger“, je nocoj italijanska obmejna straža na Brennerju prišla monakovskega voditelja dr. Lewina in ga odvela v Inomost.

p Čenejša vlada. V seji nemške narodne skupščine v Weimaru je izjavil državni minister David, da se sedaj znatno čenejša vlada kakor pod starim sistemom, ker so odpadle visoke civilne liste cesarja in deželnih knezov.

p „Temps“ glasilo sovražnikov Jugoslavije. „Temps“ je potvoril uradno brzojavko iz Beograda, kjer se konstatira, da so bili zadnji dogodki v Mariboru in Varaždinu brez velikega pomena. Belgrajska vlada odgovarja: Vsled takega postopanja pariške „Temps“ ne obstoja noben dvom več o očividno pristranskem držanju tega velikega lista prijateljske Francoske, ki je z nami v zvezi. Sedaj je popolnoma jasno njegova naklonjenost ljudem iz klike prejšnjega kralja Nikola, s čegar lažmi o stanju razmerja v Črnigori polni svoje predale večkrat kakor je treba ter na ta način sodeluje v borbi iz-

dajnikov skupne misli, srbskega naroda in našega narodnega ujedinenja.

p „Ratno ogledalo.“ Jutri izide v Beogradu pod tem naslovom prva številka lista, ki se bavi z onimi osebami, ki so za časa okupacije služili Avstrijcem in obogatele na račun države.

p „Pester Lloyd“ je začel 1. t. m. izhajati na Dunaju.

Dnevne vesti.

dn Našim naročnikom in čitateljem naznanjamo na vprašanje, če je začel „Slovenski Narod“ zjutraj izhajati, sledeče: „Slovenski Narod“ izhaja še vedno kot večerni list, čeprav ima datum prihodnjega dne. Naravno, da ne more prinašati brzojavnih in drugih poročil, ki jih mi dobimo ponoči, kar je n. pr. razvidno iz današnje „Jugoslavije“ in včerajšnjega „Slov. Naroda“ z današnjim datumom.

dn Minister Ivan Hribar je včeraj odpotoval iz Nove Cerkve pri Vojniku v Prago.

dn Regentovo potovanje v Slovenijo. Iz Beograda poročajo, da bo regent Aleksander koncem tega meseca odšel na potovanje v Hrvatsko in Slovenijo.

dn Umrl je v Kamniku profesor ženskega učiteljskega v Gorici g. Josip Cizel.

dn Naroden škandal. „Slovenska agrarna stedionica“ v Osijeku, katere glavni delničar je bivši madžarski minister Hideghety izplačuje po nalogu iz Budimpešte še vedno mesečne plače madžarskim raznarodovalnim učiteljem.

dn Ciganski zločin. Kakor smo poročali svojedčasno je neka ciganska družba ukradla blizu Šmarji otroka, katerega je odpeljala s seboj. Sedaj so omenjenega otroka našli v gozdu pol ure od Šmarja mrtvega in že nekoliko nagnitega.

dn Povratek naših izseljenikov iz Amerike. Ministrski svet je sklenil, da se osnujejo v Njujorku, Bordeauxu in Parizu posebni uradi, ki bodo vodili Transporte naših izseljenikov na povratku v domovino.

dn Pekarne pod policijskim nadzorstvom. Ker se peki v Splitu niso hoteli pokoriti maksimalni ceni pri prodaji kruha, se peče v njihovih pekarnah kruh pod policijskim nadzorstvom. Tudi pri prodaji kruha je navzoč policijski organ.

dn Javna dražba uprežnih konj: V četrtek dne 7. avgusta 1919 popoldan od 3. uri dalje se bodo prodajali na javni dražbi v Ljubljani na Zelenem hribu vpreženi konji.

dn Draga vožnja. Neki zagrebški trgovec je moral biti nujno v Zidanomostu, ker pa ni bilo nobene ugodne zveze z ozirom na nadaljno potovanje na železnici, je naročil avtomobil, za kar je moral plačati 5.500 kron.

dn Samomor bivšega boljševiškega poverjenika. Bivši poverjenik madžarske boljševiške vlade Tibor Szamnelj je zbežal s pomočjo komuniste Strohshneiderja čez Litvo. V Dunajskem Novemestu sta bila oba aretirana. Med preiskovanjem Strohshneiderja pa se je Szamnelj ustrelil v prsa in umrl v bolnišnici.

dn „Zeleni kader“ v Italiji. V provinciji Romagni se je osnoval „zeleni kader“ iz vojaških deserterjev in drugih delomrznežev. V celni pokrajini so na dnevnem redu tatvine, požigi in izgredi.

dn Posojilo belgrajske občine. Pogajanja belgrajske občine z dižavo radi posojila v znesku enega milijona dinarjev bodo kmalu končana. To posojilo se bo rabilo za popravo občine, predvsem električne centrale in tramvajske proge.

dn Kontrola poštnega poslovanja. Minister za pošto in brzojav je otvoril nov odsek za kontrolo poslovanja vseh poštinih institucij v državi.

dn Povišanje ministrskih plač. Vsak minister dobi od 1. julija mesečno plačo povišano za 700 dinarjev v reprezentacijske svrhe.

dn Naše železnice. Iz Beograda poročajo, da proučava posebna skupina

ameriških oficirjev vprašanje naših železnic in način, kako bi se najbolje merile.

dn Privatna pisma na častnike adjutante Dravske divizijske oblasti. Častniško osebje Komande Dravske divizijske oblasti dobiva dan na dan navadna, priporočena in ekspresna pisma strank, katere urgirajo rešitev oziroma prosijo za intervencijo glede rešenja njihovih službenih predmetov in za odgovor. Častniško osebje Dravske divizijske oblasti vrši svojo dolžnost in je dovolj obremenjeno s poslovanjem ter se nikakor ne more zaposliti s privatno korespondenco službenega značaja.

dn „Mir“. Celovski „Mir“ vsled preselitve Mohorjeve tiskarne pretekli teden ni mogel iziti. Kakor hitro se postavi vsaj en stroj, bo list začel zopet redno izhajati. Dopise in naročnine je odslej naprej pošiljati v Prevalje, Koroško. To velja zlasti novim naročnikom, ki v Celovec niso mogli poslati naročnine. Upati je, da izide prihodnja številka že v kakih desetih dneh.

dn Počitniški tečaj, ki se bo vršil na državnem učilišču v Ljubljani za gojence (gojenke) 3. letnika učiteljskega ter za abituriente srednjih šol (liceja), se prične dne 18. avgusta ob 8. uri zjutraj ter bo trajal do 4. oktobra. K obisku tega tečaja so pripuščeni vsi, ki so — ustmeno ali pismeno — prijavili svojo udeležbo.

dn Na drž. obrtni šoli v Ljubljani bo vpisovanje dne 15., 16. in 17. septembra t. l. Prvi dan bo vpisovanje v prvi letnik višje obrtne šole, ki traja 4 leta (stavbni in strojni oddelki). V višjo obrtno šolo se sprejemajo absolventi (dečki in deklice) četrtega razreda srednjih šol (realke, realne gimnazije in gimnazije) ter absolventi meščanske šole. Dne 16. septembra bo vpisovanje v prve letnike nastopnih oddelkov, in sicer strojne in elektrotehniške delovodske šole (2 leti), mizararske mojstrske šole (1 leto), kiparske šole (3 leta) in ženske obrtne šole (2 leti in 1 leto neobvezen atelje). V delovodsko šolo se sprejemajo najmanj 17 let stari, v kovinski stroki izučeni pomočniki. V mizararsko mojstrsko šolo se sprejemajo mizararski pomočniki, ki imajo kot taki najmanj eno leto prakse. V kiparsko šolo se sprejemajo najmanj 14 letni dečki in deklice, ki so zadostili ljudskošolski obveznosti. V žensko obrtno šolo (trije oddelki, in sicer za šivanje perila, za izdelovanje oblek ter za vezenje) se sprejemajo najmanj 14 letne deklice, ki so zadostile ljudskošolski obveznosti. Dne 17. septembra t. l. bo pa vpisovanje v višje letnike vseh gori navedenih oddelkov. Z rednim poukom se prične dne 19. septembra t. l. Vpisovanje v stavbno rokodelsko šolo (3 zimski tečaji za zidarske, tesarske in kamnoseške pomočnike, od začetka novembra do konca marca) bo od 1. do 15. oktobra t. l. (tudi pismeno). Natančni podatki so razvidni na razglasni deski v šoli. Eventuelno še potrebna pojasnila daje na zahtevo ravnateljstvo.

dn V članku „Resni problemi VI“ števil. 185 „Jugoslavije“ mora biti, da ima od lesne industrije in trgovine najmanj 50.000 delavcev zaslužka in ne samo 5.000, kakor je pomotoma tiskano. V tovarnah za železo in jeklo v Sloveniji ima zaslužka 5.000 delavcev in ne samo 1000.

Ljubljanske vesti.

I Narodna socialna stranka. Seja pripravljalega odbora Narodno socialne stranke se vrši danes točno ob 20. uri (8 zvečer) v Narodnem domu. (soba „Češka obec“) V oziroma na važnost dnevnega reda, prosim za nesižljive in točne udeležbe. — Predsednik.

I Nemškutarjenje v restavraciji glavnega kolodvora. Pri stalno rezervirani mizi v restavraciji na glavnem kolodvoru govorijo gostje vedno le v nemškem jeziku. Nemškutarjenja pri tem omizju se udeležujeta tudi gospodin gospa Horak.

I K svoječasni notici ljubljanskih natakarkjev si usojam pripomniti sledeče: Kakor naj je občinstvo z natakarkji prijazno, isto velja tudi za natakarkje. Marsikod sem že opazil, da se natakarkji ne vedejo „prav prijazno in postrežljivo“. Včasih mora gost čakati dobre četri ure, predno se ga kak natakark blagovoli usmiliti, da mu postreže. Če pri tem gosta mine potrpežljivost, ni prav nič čudno. Menda povem resnico, če rečem, da so natakarkji tu radi občinstva in ne narobe.

I Zborovanje Slovenske dijaške zveze. V Ljubljani se vrši 7. 8. in 9. v Unionu zborovanje Slov. dija. zveze, na katero imajo pristop delegati krščanskih akademskih društev in srednješolskih organizacij.

I Pevsko društvo „Ljubljanski Zvon“. Danes ob 20. uri skupna vaja za važne bližnje nastope. Brez izjeme vsi! — Odbor.

I Veliko ljudsko veselico prirede poljanski fantje 10. v slučaju slabega vremena 17. t. m. na sejnišču pri klavnici na Poljanski cesti. Igra polnoštevila domžalska godba. Šaljiva pošta, srečolov, ples, korijandoli. Za dobro pijačo in jedila skrbe dobroznani poljanski gostilničarji. Ker je čisti dobiček namenjen v prid fondu slovenskih invalidov vabi k obilni udeležbi odbor poljanskih fantov.

Dopisi.

d Škofjaloka. I. splošno društvo jugoslovanskih vpokojencev v Ljubljani je prejelo iz Škofjeloke obvestilo, da se je tam prijavilo že toliko upokojencev in v pokoj namenjenih oseb raznih stanov, da je po društvenih pravilih dana prilika za ustanovitev društvene podružnice v Škofjiloki. Ker se tozadevne priprave že vršijo, vabimo upokojence in v pokoj namenjene osebe obojega spola, da se zglasijo zaradi pristopa pri članu Kralju v Škofjiloki, št. 44., kjer dobijo tudi natančnejša pojasnila. Društveni predsednik Bole.

d V Kočevju je s 1. avgustom začela s svojim delovanjem „Kočevska Čitalnica“, ki si je nadela nalogo postati središče kočevskega jugoslovanstva ter ga z družabnim in potrebnim narodno-kulturnim delom prekrasiti v harmonično celoto. Na ustanovnem občnem zboru se je izvolil in konstituiral sledeči odbor: predsednikom notar dr. Vilko Maurer, I. podpredsednikom nadupravitelj Gabrijel Reven, II. podpredsednikom okr. šol. nadzornik Josip Novak, tajnikom odvetniški kandidat dr. Ivan Sajovic, blagajnikom vodja okr. boletnega urada Ivan Bogataj, gospodarjem veleindustrialec Anton Kajfež, pravnim konzulentom odvetnik dr. Stefan Rajh, knjižničarjem učiteljica Anda Lehmannova, načelnikom izobraževalnega odseka gimn. vodja Franc Ks. Watzl, dramatičnega trgovca Borivoj Šbil, pevskega prof. Josip Birska, za odbornico gospa Iva Beguševa, namestnicama gđc. učiteljici Zora Iskra ter Marija Rožmanova, preglednikom pa nadučitelj Zilko in nadupravitelj Volk. Na ustanovnem obč. zboru je šlo društvo nad 150 članov ter enega ustanovnika: gosp. Riharda Skubeca iz Trbovelj. Število članov je medtem znatno poskočilo. Svoje lokale ima društvo v I. nadstropju občinske kočevske gimnazije z javno dostopno čitalnico, knjižnico, za katero se nabirajo in hvaležno sprejemajo knjige, ter klubovo sobo v svrhu neženirane družabne zabave. Vsak v Kočevje došli Slovenec najde tu domačo družbo in potrebne informacije. Društvu želimo enakega uspeha kot so ga dosegle nekatere Čitalnice stare rodoljubne dobe po blivših kranjskih nemškutar-skih krajih!

kr Slovensko spedijsko podjetje v Mariboru. Gospod Vjekoslav Fürst, trgovec in podjetnik iz Belovara kupil je spedijsko podjetje v Mariboru, kojega lastnik je bil dosedaj Nemec Jurij Reitingner, ki je odšel v Nemško Avstrijo. S tem je prišlo tako potrebno podjetje za prevažanje po-hišta in drugega blaga v slov. roke.

Vjekoslav Fürst je zavezen in podjeten Hrvat z raznimi podjetji na Hrvatskem. Njegov poslovedja je Čehoslovak, ostalo uradnišvo pa bo slovenske narodnosti. Podjetje razpolaga s čez 40 težkimi prevoznimi vozovi in tovornim avtomobilom. V Mariboru je slov. spedijsko podjetje v večjem obsegu potrebno, za to opozarjamo na tozadevni oglas v našem listu in trdiko priporočamo.

d Maribor. Trgovski in obrtni shod, kakor smo se pretekli teden poročali, bode velike važnosti za vsakega posameznega trgovca in obrtnika. To bode prvi in največji strokovni shod cele Jugoslavije, zato se ga naj vsak posamezni trgovec in obrtnik tudi zanesljivo udeleži. Shod se vrši v nedeljo, dne 10. avgusta, točno ob 15. v veliki Götzovi dvorani v Mariboru.

Sokol.

Ker je sokolstvo za našo bodočnost in končno ujedinjenje celokupnega naroda največje važnosti, bomo odslej posvetili sokolskemu gibanju poseben predalček, v kolikor nam bo vsled začasnih tehničnih ovir v tiskarni dopuščal prostor.

s 35 letnica smrti ustanovitelja sokolstva. 8. t. m. preteče 35 let, odkar je utonil v valovih reke Ache na Tirolskem ustanovitelj sokolstva dr. Miroslav Tyrš.

s Zlet Mariborske sokolske župe v Ptuj. 7. septembra t. l. se vrši zlet Sokola ob naši severni meji v Ptuj. Do zleta nas loči samo še mesec dni. Pozivljamo vsled tega vsa bratska društva k najvztrajnejšemu delu. Ptuj so zgodovinska tla. Tu se je pravzaprav leta 1908 utrgala lavina, ki je neizprosno drvela naprej, dokler nam ni zaslajalo solnce svobode. Kdo se ne spominja one zgodovinsko važne skupščine družbe sv. Cirila in Metoda ki se je vršila v Ptuj 9. septembra meseca 1908. Komu niso v spominu ljubljanski dogodki, ki so sledili takratnim krvavim napadom na Slovence v Ptuj. Plamen, ki je zažarel v našem narodnem probujenju, ni več za temnel. Ptuj je danes osvobojen in tu hoče Sokol proslaviti spomin vseh žrtev, ki so morale pasti za naše narodno ujedinjenje. Sokol hoče s svojim delom dokazati, da vse te žrtve niso bile zamanj. Tu v Ptuj se hočemo bodriti za nadaljno smoterno delo, ki je nujno potrebno, da ugradimo našo mlado svobodno državo. Bratje Sokoli na svidenje torej 7. septembra t. l. v prijaznem Ptuj. Odbor Ptujkega Sokola.

s Sokol v Kranju priredi vsakoletni domači nastop v soboto dne 23. avgusta t. l. zvečer pred svojo telovadnico in v nedeljo dne 24. avgusta t. l. popoldne pri „Benedku“ v Stražišču. Prijatelji sokolstva se vabijo k obilni udeležbi.

Gospodarstvo.

g Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu se je vsled izpraznitve Celovca po jugoslovanskih oblastih preselila začasno k centrali v Ljubljano.

g Jugoslovanski kompas. Te dni se razpošiljajo vprašalne pole na posamezna županstva, da jih ista izpolnijo in potem s povratnimi omoti uredništvu za slovenski del Jugoslovanskega kompasa: Gospodarski pisarni dr. Ivan Cerne v Ljubljani vrnejo. Ker centralna vlada v Belgradu, kakor tudi vse pokrajinske vlade priznavajo veliko vrednost tega dela za celo državo, se uprošajo tudi č. župni uradi in p. n. šolska vodstva, da gredo županstvom na roke pri sestavi in izpolnitvi vprašalnih pol, ker je od točne izpolnitve teh pol odvisna porabnost in vrednost celega dela. Kompas bo v svoji celoti služil vsakemu podjetniku, vsem uradom, znanstvenikom in prostim poklicem. Za prospekte se je obrniti na Gospodarsko pisarno dr. Ivan Cerne v Ljubljani.

Zadnje vesti.

Seje narodnega predstvištva odgodene do sestave nove vlade.

Ldu Belgrad, 4. avg. Danes ob 16. je imelo narodno predstavništvo svojo sejo. Poslanci so bili prisotni v neobičajno velikem številu, vendar pa ni bilo opazovati resne volje do dela. Vse se je bavilo le z ministrsko krizo. Predsednik je takoj ob početku priobčil pismo ministrskega predsednika o ostavki vlade. Nato je z dovoljenjem narodnega predstavništva odgodil sejo za toliko časa, dokler se ne sestavi nova vlada. Ministri današnji seji niso prisostvovali, bili so zbrani v poslopiju zbornice.

Jugoslavija in Vatikan.

LDU. Belgrad, 4. avgusta. Korespondenca Balkan javlja: Minister za bogočastje je sprejel nov načrt konkordata z Vatikanom, ki naj bi zamenil dosednji konkordat, kateri obstoja med Srbijo in Vatikanom. — S kompetentnega mesta se na to pripominja: Ker Vatikan še ni priznal naše države in ker diplomatski stiki še niso obnovljeni je vesti imenovane korespondence preuranjena.

Čehoslovaški vojaki zapuščajo Kolčakovo armado.

LDU. Lyon, 4. avg. (Brezlično.) Iz Bresta poročajo: Oddetek 1000 čehoslovaških vojakov, ki so tvorili del Kolčakove armade, dospe v tork zjutraj s posebnim vlakom v Pariz.

Glasovanje za nadaljevanje stavke v Švici.

LDU. Curih, 4. avg. (DunKU.) Delegati delavske unije v Curihu so s 262 glasovi proti 100 glasovom, med tem ko 28 glasov ni bilo oddanih, sklenili nadaljevati stavko.

Razne vesti.

r Velika nesreča v zraku. Rim, dne 3. avgusta. Letalo tipa Caproni, ki je letelo od Benetk proti Milanu, je padlo pri Veroni in se razbilo. 14 oseb je ubitih. (Ldu.)

r Polet čez Ande. Berlin, dne 4. avgusta, (DunKU.) „Lokal-anzeiger“ poroča iz Lugane: Kakor javljajo poročila, je italijanski letalec poročnik Locatelli, preletel Ande v višini 6060 m in dospel v Valparaiso, kjer so mu izkazali velike časti.

Aprovizacija.

a Sladkorne izkaznice za junj so veljavne le še do vstetega 9. avgusta. Po 9. avgustu se ne dobi več na junjske izkaznice ne sladkorja, ne soli in ne vžgalice.

a Amerikanska živila za otroke od 3. do 6. leta dobijo št. 600—900 5. avgusta od 8.—11. ure, št. 901—1200 5. avg. od 14.—17. št. 1201—1500 6. avg. od 8.—11. št. 1501—1800 6. avg. od 14.—17. št. 1801—2100 7. avg. od 8.—11. št. 2101—2400 7. avg. od 14.—17. št. 2401 do konca 8. avg. od 8.—11. pri Mühl-eisnu. Za vsakega otroka se plača 1 K za režijske stroške in se dobi po 75 dkg sladkorja, 60 dkg kakava, 65 dkg moke in pet pušic kond. mleka. — Kedar pridejo na vrsto šolski otroci, ki so dobivali dosedaj kuhan kakao v šolah, se pravočasno objavi.

a Užgalice na sladkorne izkazulce št. 78, 79 in 80 se dobe pri Tušarju, št. 88, 89 in 90 pa pri Kreutzerju v Sp. Šiški.

Listnica uredništva.

Belgrad S. S. S. S. Blagovolite nam naznaniti svoj natančni naslov. — Soštanji b. J. K. Maribor, ab. Zagreb in drugi: Osebnih zadev ne mpremo priobčevati. — St. Jur. Ker ni stvar v interesu javnosti, ne pride v javnost. — Vsem dopisnikom: Prosimo za kratka, stvarna in splošno zanimiva poročila. Vsi rokopisi naj se pošiljajo izključno le na uredništvo.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah! Pridobivajte novih naročnikov!

Mali oglasi

stanejo prvih 10 besed 4 K, vsaka nadaljna beseda 30 uln. - Dopisovanje in šenitne ponudbe pa vsaka beseda 1 K.

Proda se:

Spalna oprava, dobro ohranjena iz trdega lesa, kompletna, nadalje nova zofa, šivalni stroj, razne slike, salonska obleka iz finega angleškega kamgarna in druge razne obleke, se zaradi selitve proda. Naslov pove uprava. 1108

Kupi se:

Sveže maline se kupujejo v vseh množinah. Ponudbe na: Destilacija esenc, in izdelovanje sokov. Potnik Srečko, Ljubljana, Stomškova ulica 27.

Kupim motorno kolo kakor tudi eno garnituro pnevmatike za motorno kolo 26x2 1/2. Ponudbe na Martin Pieterski, Cerklje, Dol. 1080

Kupim vsako množino ovčje volne po najvišji ceni. Ponudbe pod „Volno“ na upr. „Jugoslavija“. 1115

Vinske sode 50-500 l vsebine kupim. - Ponudbe na upravnishvo pod „Vinski sodi“. 1114

Službe:

Več zidarjev spejme proti dobri plači stavbinski mojster Fran Živec, Rimska c. 17.

Zanesljive pleskarske pomočnike in vajenca takoj sprejme Ant. Mitreger Sp. Šiška, Knezova ul. 121. 1116

Razno:

Gosli 3/4 zamenjam za cele ali prodam. - Podpac. Poljanska c. 54. 1114

Zgubila se je zlata igla s triperesno deteljico in enim briljantom. Ker je igla drag spomin, se prosi poštenega najditelja naj jo odda v našem upravnishvu proti dobri nagradi. 1117

500 kron nagrade dam onemu ki mi preskrbi stanovanje iz 1, 2 ali 3 sob, v mestu ali okoli. Cenj. ponudbe prosim pod „Mesto ali okolica“ na uprav. „Jugoslavije“. 1118

Ogaja in vloma varne Wertheim-blagajne v vsaki velikosti, kakor tudi blagajne za vzidati in vsakovrstne Wertheim-blagajnice izdeluje tu i vsako popravo izvršuje tvrdka Franc Schell, umetni in blagajničarski ključavničar v Mariboru, Koroška cesta šte. 31. 1025

Popravila žepnih ur in zlatnine sprejema F. ČUDEN sin, nasproti glavne pošte v Ljubljani. 925

Zbirko zanimivih povesti in novel z Gorenjskega obsega knjiga: „Šopek“

„šopotarke“

Spisala znana povsod priljubljena ljudska pesnica in pisateljica M. Komanova

Založila in izdala

Zvezna knjigarna v Ljubljani, Marjina trg 8.

Cena vezani knjigi K 5.-, broštrani K 4.-.

Najlepše darilo mladini

je povest slovenskega dečka iz preteklega svetovne vojske

„DORE“

Knjiga je lepo ilustrirana ter bo v mestu in na deželi vzbudila veliko zanimanje. Cena vezani knjigi je K 4.-. Dobiva se v knjigarnah kakor tudi v Zvezni knjigarni v Ljubljani, Marjina trg 8.

„GAJDE GNEZDO“

Spisal Vlad. Lavstik. Izdala Zvezna tiskarna v Ljubljani. Cenabroj. 8 K, vezano 10 K. GAJDE GNEZDO je najlepša povest, kar jih je izšlo zadnja leta.

Erdal kremo SI

nudim na debelo

Osvald Dobeic

Ljubljana, Martinova cesta 15.

Razpošiljam lepa

bukova drva

žagana, cepljena in meterska, franko na dom. Cene nizke, dobava točna.

Srebotnjak, Kolodvorska ulica, šte. 31.

GARJE

srbečico, hraste, lišaje, uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 4 K. Po pošti 7 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotovža.

Nudim po najnižji ceni 100 metrov fine

črne svile

45% široka ter črn in pisan svilen trak.

OSVALD DOBEIC

Ljubljana, Martinova c. 15

Slavnemu občinstvu priporočam svojo kleparsko obrt. Sprejem vsake vrste popravila in izdelujem kopalne banje vseh velikosti.

Stanko Kezele

stavbeni in galanterijski klepar. Sv. Petra cesta št 76. Ljubljana.

Oklic.

Dne 7. avgusta 1919 ob 9. uri dopoldne se bo vršila v pritličju hiše št. 9 pred Škofijo v Ljubljani prostovoljna javna dražba pohištva kuhinjske oprave, obleke, perila in živil. Reči se zamorejo ogledati med 9 1/2 10 uro dopoldne navedenega dne pred početkom dražbe.

Okraj sodišče v Ljubljani, odd. I. dne 30. julija 1919.

Traže se firme

sviju grana trgovine i industrije za českoslovačke firme. Pismene ponude se potankim nslovima i referencijama konzulatu českoslovačke republike Markov trg Zagreb, vladina palača.

Najboljše uspehe imajo oglasi v dnevniku „Jugoslavija“!

Ako iščete službe, ali pa če imate kaj naprodaj oz. roma hočete kaj kupiti ali zameniti tedaj inserirajte v „Jugoslaviji“

METLE

z metlišči, krtače iz sirka za ribanje nudi trgovcem postavljeno

VELIKA GORICA

Prva Hrvatska Tvornica metala, Velika Gorica.

MOTORJE

ZA EROPLANE IN AUTOMOBILE!!

Austro-Daimler „Hiero“.

Vse druge prvovrstne izdelke! — Orodje, jeklo iz najboljšega materijala. — Veliko izbiri po ugodnih cenah nudi

Ladislav Fuchs, Wien I, Schottenring 17.

Generalna reprezentanca za kraljestvo SHS za baterije, žarnice elektrotehnike

Izdelki svetovnih angleških in slovanskih tvrdk.

Janko Pogačar, Ljubljana.

Skladišča, pisarne in razstavniki lokal

Mestni trg 25.

Živila in krma za Nemško Avstrijo.

Dolgoletna protokolirana tvrdka živil, z vsemi večjimi konsumi v stalni trgovski zvezi, išče produktivnih eksportnih firm ali ekonomistov, oziroma poljedelskih in gospodarskih zadrug na svoj račun ali v zastopstvu proti proviziji. OFERTE blaga, ki ima prost izvoz prosi

Wilhelm Judem, Wien IX. Wasagasse 54.

Brzjavlj: Judem Wien Strudlhof.

Wa 634

Motorno kolo

2 3/4 HP, v dobrem stanu se ceno proda.

Naslov v upravnishvu.

Kupim

ovčjo volno

in prosim ponudbe.

E. KOCBEK

Kranj.

VREČE

vsake vrste in v vsaki množini kupuje vedno in plačuje najbolje trg. firma

J. Kušlan, Kranj, (Gorenjsko).

Modni atelje M. ŠARC

Ljubljana, Kongresni trg 4 ne sprejema od dne 1. avgusta do 15. septembra nikakih naročil.

Žveplalne trakove

na tkanini, za žveplanje sodov in kadi izdeluje

„KRISTAL“ tvornica kemičnih — — proizvodov, — —

I. Globočnik & drug, Ljubljana.

Ugodna prilika!

Vsled prevzemanja drugega podjetja se prodajo sledeči predmeti po zelo nizkih cenah:

2 1/2 vagona peril-

nega praška 1^a

1000 kg mila

1/2 vagona krom-

pirja za svinje

100 kg finega pridačka

za juho.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati na upravnishvo „Jugoslavije“, podružnica Celje, pod „Ugodnost“.

Rdeče maline

za eksport kupuje „BALKAN“, trgovska, spedijska in komisijska del. dr. v Ljubljani, Dunajska cesta šte. 33. Prosi se natančne pismene ponudbe.

Pod zakup hotel prvog reda u Beogradu.

Uprava Beogradske Zadruga izdaje pod zakup svoj hotel „Bristol“ koji se nalazi u Beogradu u palati zadruginoj izmedju ulica: Karadjordjeve, Hercegovačke, Zvorničke i Sv. Nikolskoj trga u neposrednoj blizini železničke i parobrodskoe stanice.

Hotel ima oko 60 soba za putnike, dve trpezarije, rastoracija, lift i sve ostalo prostorije potrebne modernom hotelu.

Hotel se izdaje: bez nameštaja, u kome slučaju zakupac je dužan da unese sav nameštaj, koji odgovara hotelu prvog reda; a izdaje se i sa nameštajem bez posteljnih stvari, tepiha i posudja kafanskog.

Ponudbe reflaktanta sa oznakom, da li se hotel želi uzeti pod zakup bez nameštaja ili sa nameštajem; za koje vreme i po kojoj ceni, imaju se prodati licno Upravi Zadruginoj u Beogradu najdalje do 15. augusta.

29. jula 1919 u Beogradu.

Uprava Beogradske Zadruga.

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Epizala grofica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.
(48 nadaljevanje.)

»Pa dobro,« sem rekla, »povprašati hočem na dvoru in še en dan ostati na Dunaju.«

Baronica me je poljubila in zahvalila. Poslovila sem se od Hane ter se odpeljala v svoj hotel, kjer sem v veliko svoje veselje našla gospo Müllerjevo, ki je nedvomno prišla, da morebiti od mene izve, kaj se je zgodilo prejšnji večer. Zvesta obljubi, dani gospej Večeri, sem nemudoma poslala na dvor Jeno, gospo Müllerjevo pa sem naprosila, da odda brzojavko v Pardubice. »Pridite nazaj, ako nimate nobenega posebnega opravila,« sem ji rekla, »jako nervozna sem in sovražim svojo lastno družbo.«

Željno sem pričakovala Jeno, in ko se je pojavila, sem izvedela, da je prestolonaslednik na lovu v Laxenburgu — vest, ki sem bila o nji prepričana, da je bila docela neresnična. Ker pa sem se čutila bolj mirno, sem si mislila, da bi bilo prav, če bi šla baronici povedati, kaj sem izvedela, obenem sem se pa tudi nadejala, da je Marija kaj ukrenila, da olajša materi skrb.

Ko sem dospela v palačo Večerov, sem se znašla sredi rodbinskega sveta, ker je baronica poslala po Aleksandra Baltazija, ki je bil ves razjarjen nad vedenjem svoje nečakinje. Hana, ki ji je bil cel obraz otekel od joka, je skušala pomiriti strica, gospe Večera pa je bila videti, kakor da je spričo pliche srditih bratovih očitanih popolnoma izgubila glavo. Aleksander je izjavil, da hoče govoriti s prestolonaslednikom ter ga prisiliti, da pojasni vse, baronica pa je z ihtenjem in solzami poudarjala, da ne sme biti nobenega škandala, in jaz sem se pridružila njenim prošnjam.

»Pa dobro,« je rekel Aleksander, »ne pojdem torej za prestolonaslednikom, vseeno pa moram vedeti, kje ga je mogoče najti. Vi, grofica, kot članica rodbine, morete vprašati, kar je nam nemogoče. Ali greste z menoj k načelniku tajne policije? On bo gotovo vedel, kje je vaš bratranec; ni treba vam omenjati Marije, razun ako bi bilo neobhodno potrebno.«

»Bomo morali,« sem rekla mirno; pa častiravno sem govorila, ne da bi pokazala kakršnakoli čustva, sem se vseeno čutila malone prebedno, da bi govorila. Kakor tudi je bil Rudolf zloben in izdajsk, vseeno nisem želela nikogar spustiti na njegovo sled, posebno, ker je utegnil biti aktivno udeležen pri svojih političnih intrigah.

Čudila sem se vedenju gospe Večere, kajti odkar je smatrala Rudolfa za zapeljivca svoje hčere, zakaj se je tako branila terjati odgovor od njega? To sem mogla pripisovati zgolj njeni občutljivosti glede rodbinske časti; ali naposled je bila, zgodba krepostnih Večerov predobro znana v družbi, kakor je rekla Marija.

»Poslušajte,« sem rekla Aleksandru po malone brezkončnem razmotrivanju, »pojdem z vami, prosim pa, da se vedete diskretno. Nerada bi, da bi me zapletli v sramotne Rudolfove zadeve. Vedeti morate, da moram poleg sebe še druge upoštevati in da nočem nikakega prepira s cesarico.«

Peljala sva se na policijsko ravnateljstvo, dolgočasno, pusto poslopje, ki je bilo kakor obdano od skrivnosti in zločinov. Oddala sem svojo posetnico s prošnjo za razgovor, in kmalu so nas peljali pred načelnika tajne policije, resnobsnega človeka, ki ga je naš pozni obisk očitno iznenadil.

Komaj sem povedala načelniku, da sem v sorodu s cesarico, je postal jako oprezen; nato sem mu nakratko razložila, da želim izvedeti, kje se sedaj nahaja prestolonaslednik, ki je pregovoril neko mlado damo, da je zapustila svoj dom in šla z njim. »Gre za čast dobro poznane imena,« sem rekla; »škandala ne sme biti nobenega in glavni namen je, pregovoriti gospico, da se takoj povrne k materi.«

Načelnik tajne policije me je molče poslušal, dokler nisem končala. »Ni mi mogoče, pečati se s tem,« je odvrnil s poudarkom; »stvar ne leži v mojem območju, kajti verujte mi, grofica, da bi imel roke vse polne dela, ako bi se moral vmešavati v ljubavne zadeve cesarske hiše. V resnici ne smem,« je pristavil.

Po teh besedah je Aleksander Baltazij izgubil vso potrpežljivost. »Kaj! Ali se smejo Habsburgovci vesti kot navadni roparji in oskrunjevalci in to brez kazni — ali ni nobene pravice na Dunaju?« je srdito zakričal.

»Ni mi mogoče vmešavati se v to, kar se prestolonasledniku zljubi delati,« je ponavljal načelnik policije.

»Morda pa se ne zavedate,« sem rekla jaz, »da je ta mlada dama iz aristokracije?«

(Dalle prihodnj.)

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Jugoslaviji“, ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

Naznanilo.

Častitim gg. naročnikom kakor tudi sl. občinstvu sploh naznanjam, da svojo **brivnico** pod Trančo (zraven čevljarskega mosta) s 1. t. m. **opustim**.

Izrekam tem potom vsem posebno pa stalnim naročnikom za nje cenjeno zaupanje oziroma trajno naklonjenost pristržno zahvalo!

Obenem naznanjam da bom obstoječo trgovino **lasničarskih izdelkov in toaletnih potrebščin** istotam še tudi v naprej vodil in se tudi za v naprej najtopleje priporočam.

Štefan Strmoli
Ljubljana, Pod Trančo 1.

LIMONE

samo na debelo

prima, sveže v originalnih zabojih, približno 270 komadov v zaboju; dokler traja zaloga se dobe po ugodni ceni.

Naročila sprejema tvrdka

M. Teršan, Ljubljana, Mirje št. 6.

Ko treba?

Pšenice, kukuruza, zobi (ovsa), ječma, kaše (Gersti), pržena ječma, pakovano po uzorku Kneipa i otvoreno, masti, suhog-mesa, sve vrsti zemaljskih proizvoda.
Jovanović i Tomić, Mitrovica
(S R E M.)

Friderik Mali

mornarski podčastnik

Justina Mali roj. Langus

poročena.

Koroška Bela 30. julija 1919.

Zaradi opustitve moje veletrgovine na drobno priredim

dne 9. avgusta 1919 ob 9. uri dopoldne

javno prostovoljno dražbo

moje kompletne, nove, prav dobro ohranjene kupčijske oprave, obstoječe iz: oprave za damski konfekcijski oddelek, za oddelek za črevlje, za modni in manufakturni oddelek in za oddelek kratke robe iz hrastovega in javorovega lesa, štelaže v dolgosti 50 m, 20 elegantnih samostojnih prodajalnih pultov s steklenimi ploščami, mize, predali, 1 nacionalna registrirna blagajna (devet prodajalcev), 12 kompletnih izloženih oprav iz medi in niklja s steklenimi ploščami, oprava za pisarno, voščene pupe in prsa. Ogled vsak čas mogoč. Zunanjim trgovcem se pošljejo kupljeni predmeti po železnici.

Veletrgovina modnega blaga
J. Kokoschinegg
v Mariboru.

Hrvatska eskomptna banka u Zagrebu

Poziv na supskripciju

Izvanredna glavna skupština dioničara Hrvatske eskomptne banke održavana dne 17. srpnja 1919. zaključila je povišiti dioničku glavnicu

od K 20,000.000- na K 50,000.000-

Ravnateljstvo Hrvatske eskomptne banke izdati će povodom ovoga zaključka za sada

Nom. K 10,000.000- t. j. 25.000 kom. novih dionica po K 400-

uz slijedeće uvjete:

1. Dioničari imaju za svake u njihovom posjedu nalazeće se **dvije** dionice (pojedine se dionice ne uvažuju) pravo na **jednu novu dionicu** (em. XI).
2. Cijena za nove dionice, koje dioničari žele preuzeti na temelju posjeda starih dionica, ustanovljena je sa **K 930-** po komadu.
3. U svrhu prijave prava na nove dionice imaju se stare dionice u razdoblju **od 21. srpnja do 14. kolovoza 1919** predložiti u obično poslovno doba na glavnoj blagajni Hrvatske eskomptne banke u Zagrebu ili kod njezinih podružnica u Osijeku, Petrinji, Vinkovcima in Križevcima. Istodobno s prijavom imaju dioničari za svaku novudionicu uplatiti u gotovom iznos od **K 930 i 4 po sto kamate na taj iznos od 1. siječnja 1919, do dana uplate**. Dioničar, koji nije tim načinom izvršio svoje pravo opcije na nove dionice, gubi to pravo.
4. Tako predložene dionice providiti će se s opaskom „pravo na dionice XI. emisije 1919. izvršeno“, te će se povratiti dioničarima zajedno s potvrdom o učinjenoj uplati.
5. Nove dionice izručiti će se kasnije dioničarima uz predčenje potvrde o uplati na nove dionice.
6. Razlika između naslovne vrijednosti i emisijonog tečaja novih dionica privesti će se po odbitku troškova emisije pričuвної zakladi.
7. Posljednici novih dionica udioničtvu u na dobitku, te na svim dioničarima pripadajućim pravima počevši od 1. siječnja 1919.

U ZAGREBU, dne 18. srpnja 1919.

RAVNATELJSTVO
HRVATSKE ESKOMPTNE BANKE.